

Simpozionul Internațional CONFOREST - “Conversia pădurilor artificiale de rășinoase de pe stațiunile dominate în mod natural de foioase”, Slovacia, 19-20 februarie 2003

În perioada 19-20 februarie 2003, a avut loc la Zvolen în Slovacia, simpozionul consacrat lansării proiectului internațional de cercetare CONFOREST - “Conversia pădurilor artificiale de rășinoase de pe stațiunile dominate în mod natural de foioase”.

La simpozion au participat delegați din 10 țări europene, reprezentând institute de cercetări silvice, universități cu profe forestiere și academii de știință.

Obiectivele proiectului CONFOREST vizează, în principal, evaluarea multidisciplinară, în colective de cercetare internaționale, a problemelor ecologice, silviculturale, economice și de politică forestieră din cadrul programului de conversie continuă a pădurilor de rășinoase instalate în afara arealului în diferite zone ecologice din Europa. Inițiatorii proiectului își propun să pună la dispoziția factorilor de decizie din comunitatea europeană și din țările participante soluții de management pentru procesul de conversie, care să asigure gestionarea durabilă a pădurilor artificiale și îmbunătățirea biodiversității acestora.

Concret, obiectivele principale ale proiectului vor viza următoarele: (i) identificarea speciilor de conifere instalate pe mari suprafețe, în culturi artificiale în care stabilitatea și reziliența arborilor la acțiunea factorilor perturbatori este redusă atunci când aceste arborete sunt create și conduse în stare pură și cu structuri monoetajate; (ii) formula-

rea strategiilor silviculturale de conversie a unor asemenea arborete; (iii) stabilirea ariei ocupate de arboretele instabile și cu reziliență redusă, pentru fiecare specie de conifere care va face obiectul studiului, și pentru diferite regiuni ale Europei; (iv) evaluarea posibilității de a utiliza și transfera rezultatele cercetării științifice obținute în gestionarea pădurilor de molid din Europa și pentru alte specii de conifere; (v) investigarea și evaluarea plusului de stabilitate și reziliență care se poate aduce în actualele culturi de rășinoase din afara arealului, prin dirijarea acestora spre structuri diversificate sub raportul vârstei; (vi) dezvoltarea unor instrumente de evaluare a urgențelor în aplicarea măsurilor de conversie a culturilor de rășinoase (necesitatea, prioritatea, fezabilitatea silviculturală, impactul ecologic, economic și social etc.); (vii) dezvoltarea unor scenarii de evoluție a culturilor de rășinoase instalate în afara arealului sub influența factorilor perturbatori și a măsurilor de conversie care se vor stabili pentru fiecare specie în parte; (viii) diseminarea rezultatelor cercetărilor obținute în cadrul echipelor interdisciplinare prin intermediul unor publicații și prezentări de comunicări științifice în cadrul unor conferințe internaționale dedicate acestui subiect.

O atenție importantă, în cadrul discuțiilor, s-a acordat evaluării șanselor de finanțare ale proiectului din fondurile europene puse la dispoziția activităților de cercetare în consorții

mari, la care participă majoritatea țărilor europene.

Prin intermediul unor tehnici moderne de stimulare a creativității (brainstorming) s-au stabilit principalele direcții de identificare și cercetare a problematicii culturilor de rășinoase instalate în afara arealului. Astfel, s-au format trei grupe de experți pentru sintetizarea cercetărilor efectuate până în prezent în următoarele domenii: evaluarea și cuantificarea riscurilor induse de factorii abiotici și biotici și a consecințelor economice, ecologice și de politică forestieră pentru conversia culturilor de rășinoase; creșterea, calitatea lemnului, structura arboretelor și regenerarea; efectele ecologice ale măsurilor de conversie asupra solului, biodiversității și stabilității la acțiunea poluanților în cadrul diferitelor scenarii de conversie a culturilor de rășinoase.

Din partea României s-au prezentat, în cadrul discuțiilor în plen și pe grupuri de lucru, rezultatele obținute în domeniul evaluării riscurilor la acțiunea factorilor perturbatori (zăpadă, vânt, secetă, incendii), precum și tipologia culturilor de molid instalate în afara arealului, pe baza evaluării stării lor actuale.

În urma discuțiilor purtate, România a fost invitată să participe la realizarea proiectului în grupul de lucru privind evaluarea riscurilor și stabilirea strategiilor de conversie a culturilor de rășinoase instalate în afara arealului.

Recomandarea coordonatorilor programului, pentru toate țările participante, a vizat constituirea, în fiecare țară, a unor colective de cercetare care să sintetizeze în următoarele luni (martie-septembrie) rezultatele cercetărilor, în acord cu obiectivele proiectului internațional, iar acestea să fie prezentate, în formă sintetică, în cadrul următoarelor reuniuni științifice CONFOREST.

Având în vedere perspectivele României de integrare europeană și necesitatea participării active a cercetării științifice românești în formularea unor principii și strategii de gestionare durabilă a pădurilor în Europa

au fost transmise Institutului de Cercetări și Amenajări Silvice și Regiei Naționale a Pădurilor - ROMSILVA următoarele propuneri (raport nr. 140/25.02.2004): (i) crearea unui colectiv interdisciplinar cu specialiști din cercetare, proiectare și producție care să facă obiectul unor prezentări CONFOREST; (ii) formularea și dezvoltarea unui program național de cercetare, "calat" pe obiectivele proiectului CONFOREST; (iii) publicarea în limba engleză, într-un volum sintetic, a rezultatelor cercetărilor științifice obținute până în prezent în țara noastră în această problemă; acesta ar urma să fie difuzat partenerilor din celelalte țări europene și să constituie bază de plecare pentru evaluarea de către coordonatorii și finanțatorii europeni ai proiectului a expertizei românești în domeniu.

Ion Barbu